WASHINGTON D.C.
www.ukrainianhoda-news.com

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4126

РІК LXVII. Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го КВІТНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 7, 1960 No. 66. VOL. LXVII.

ВИСКАНСИН ПІДТРИМУЄ КАНДИДАТУРИ КЕННЕДІ І НІКСОНА

Милвокі, Виск. — У президентських правиборах, що відбулися в цілому стейті Висканси у вівторок, дня 5. квітня ц. р., демократичний сенатор Джон Ф. Кеннеді із стейту Массачусетс добився перемоги над своїм опонентом із демократичної партії сенатором Гюбертом Г. Гомфрі, здобуваючи 54 проценти демократичних голосів або 38 процентів усіх голосів. Віцепрезидент Ніксон, який був одиноким кандидатом республіканської партії і який не вів ніякої передвиборчої кампанії, здобув у загальному 30 процентів усіх голосів. Згідно із дотеперішніми вислідами, значить, з обрахунками із 2,959 виборчих округ (на всіх 3,446 виборчих округ) Кеннеді одержав 374,974 голоси, Гомфрі 308,124 голоси і Ніксон 297,486 голосів. До перемоги Кеннеді допомогло у великій мірі те, що за ним голосували зокрема у самому Мілвокі широкі маси католиків, в тому теж багато членів республіканської партії. Великим успіхом вважають кількість голосів, здобуту віцепрезидентом Ричардом М. Ніксоном. Крайовий голова республіканців Трастон Б. Мортон заявив з приводу вислідів голосування, що Ніксон здобув таку велику кількість голосів, якої досі не здобув і стейті Висканси ні один з кандидатів, що йшов до виборів сам, не маючи опонента з боку власної партії. Водночас із цим провідники республіканської партії підкреслюють, що Ніксон здобув 30 процентів голосів, не вівши ніякої кампанії і не витративши ані доляра на пропаганду, в той же час, як обидва демократичні кандидати Кеннеді і Гомфрі витратили на передвиборчу кампанію принаймене півмільйона долярів. Напередодні правиборів, Кеннеді був заявив, що якщо він програє у стейті Висканси, то зрезигнує із кандидування на президента ЗДА. Участь населення у виборах була набагато більша, як під час виборів 1956 року. Після закінчення правиборів у стейті Висканси, Кеннеді продовжуватиме передвиборчу кампанію в стейтах Індіяна й Арізона, де він не матиме демократичного опонента і в Західній Вірджінії, де його опонентом буде знову сен. Гомфрі. Віцепрезидент Ніксон, врахувавши вислід виборів у Висканси, задумує, як говорять у політичних колах, розпочати активнішу передвиборчу кампанію.

Джон Ф. Кеннеді

Президент вдоволений з законопроєкту про охорону громадянських прав

Вашингтон. — Республіканські конгресові провідники 5-го квітня відбули з президентом Айзенгавером конференцію в Білому Домі і ствердили, що Президент є вдоволений із того законопроєкту про охорону громадянських прав, який вже прийняла Палата Репрезентантів, і який тепер находиться в Сенаті. Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен заявив журналістам, що його партія в цьогорічних виборах із гордістю може покликуватися на те, що вона підтримувала закон, який дає права голосування всім тим громадянам, які законно на це заслуговують. Але Дірксен признав льояльно, що і провідник демократів в Сенаті сенатор Линдон В. Джансон заслужився в тому, що законопроєкт про охорону громадянських прав стане законом.

Нюйоркський посадник запропонував бюджет в сумі $ 2,338,857,547

Ню Йорк. — Посадник Великого Ню Йорку Роберт Вагнер предложив Бюджетовій Раді бюджет в сумі 2,338,857,547 долярів, який перевищає бюджет деяких цілих держав в Европі чи Азії. Це вже другий бюджет більший від двох більйонів і 14-ий бюджет більший як один більйон долярів. Новозапроєктований бюджет є на $160,266,357 більший від бюджету на цей фінансовий рік, який кінчається 30-го червня 1960 року. Найбільше прибутків місто має з податків від реальностей бо аж 43,9% — $1,026,900,000; пізніше йдуть прибутки з інших податків 31,3% — $730,900,000; від стейту Ню Йорк дістане $430,900,000 (18,ків хктйу-.ьгізбронеіуєвтдккк 4%). Найбільша сума у видатках на школи і коледжі — $496,800,000 (20,1%); на відсотки від боргів — $400,700,000 (17,2%); на шпиталі і опіку над здоров'ям — $279,800,000 (12%); на добродійні цілі — $245,800,000 (10,5%).

В АМЕРИЦІ

● **Окремий комітет** признав Медалі Молодих Американців за Відвагу 18-річній панні Шерон Л. Вуєро з Індепендєнсу, Вискансін, яка врятувала з горіючого дому троє дітей, наражаючись сама на небезпеку, і 15-річному хлопцеві Нілові Волтерові Лоренсонові з Вотербірі, Коннектикат, який врятував 10-річну дівчинку, що топилася в океані. Їм передасть медалі президент Айзенгавер в Білому Домі, куди вони прибудуть на оплачений кошт.

● **Губернатор Ню Джерзі Р. Майнер** виїхав на двотижневі вправи в американській фльоті на кораблі, який плаває по Карайбському морі. Ці вправи відбуватиме губернатор в товаристві генерал-майора Джеймса Кентвелла.

● **В Ню Йорку** поліція заарештувала 31-річного Вільяма Різека, який сам зголосився був 28 березня як свідок в справі застрілення в авті 18-річної Лаври Германдез, яка дрімала в авті разом із своїм нареченим на вулиці в Бруклині. Різек свідчив, що бачив, як невідома особа стріляла до дівчини в авті, а тепер вийшло на яв, що цією особою був сам Різек.

● **Бруклинський музей** відкрив 5-го квітня цікаву виставку „150 років капелюха", в якій показані найрізнородніші моделі жіночих капелюхів не тільки американських, але і найславніших европейських фірм.

● **Сенатор - республіканець** із Ню Йорку Джекоб К. Джевіте, який давніше підтримував кандидатуру губернатора Нелсона А. Рокефеллера, заявив в телевізійній авдиції, що він з „ентузіязмом" підтимуватиме віцепрезидента Ричарда М. Ніксона, хоч з ним не погоджується у всьому на 100 відсотків.

● **Редактор** журналу „Ди Католік Ворлд" чернець Чину оо. Павлінів Джан Б. Шірін в проповіді в Ню Йорку передбачає, що пан Віг може дати таке, що негр буде вибраний на Папу Римського, бо „біла шкіра не робить з нікого гіднішої дитини божої як чорна шкіра".

ЗАКЛИК
ДО МОЛИТОВНОГО ЄДНАННЯ В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ І УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Дорогі во Христі!

Цьогорічний Страстний тиждень сходиться із пресумною річницею із життя нашої Української Католицької Церкви на Рідних Землях. Якраз з неділі на понеділок Страстного тижня минає 15 років, коли безбожна большевицька влада заарештувала цілу нашу Українську Католицьку Єрархію з Митрополитом Йосифом на чолі. В той день наша Церква на Рідних Землях вступила у свій страстний тиждень, який триває вже довгих, повних мук і страждань 15 років.

Митрополит Йосиф Сліпий

Від 10-11 квітня 1945 року відійшли у вічність увінчані славою Мучеників за Христову Церкву і свій Нарід: Преосв. Кир Григорій Хомишин, Єпископ Станиславова та Преосв. Теодор Ромжа, Єпископ Мукачівський. Смертю Ісповідників померли Владики: Преосв. Йосафат Коциловський Єпископ Перемишля, Єпископ Никита Будка, Єпископ-Помічник Львова, Преосв. Кир Григорій Лакота, Єпископ-Помічник Перемишля, Преосв. Кир Лятишевський, Єпископ-Помічник Станиславова, Преосв. Кир Николай Чарнецький Апостольський Візитатор Українців Волині і Підляшша, та Апостольський Візитатор на Німеччину о. д-р Петро Вергун. Всі вони вже перед Господом випрошують ласк для нашої Церкви і Народу.

Між живими залишився ще Митрополит Ісповідник Високопреосвященний Кир Йосиф Сліпий, який дальше несе Хрест Господній на нашу релігійну і національну Голгофту. Несе Він Хрест Святий з такою достойністю і мужністю перших християнських Ісповідників, що ми тут на свободі можемо лише просити Господа, щоб у своїй доброті прийняв у жертву нашого Митрополита в тому наміренні, в якому Він її із самопосвятою приносить, та просити Всемогучого Бога, щоб дав Йому силу і ласку витривати та діждатись Воскресіння тої Правди, за яку Він терпить. На тій же самій дорозі ісповідництва є ще такі два Владики Пряшівської Епархії, Преосв. Кир Павло Гойдич та Преосв. Кир Василь Гопко та тисячі наших священиків і мільйони наших вірних, які чи то на Сибірі чи дома страдають за св. Церкву.

В цьогорічний Страстний Тиждень, переживаючи муки нашого Спасителя Ісуса Христа, долучім в окремий спосіб і терпіння нашої Церкви та благаймо, щоб Христос Спаситель зі своїм славним Воскресінням воскресив нашу Церкву із примусового гробу, в який поховали її вороги Бога, надіючись, так як колись фарисеї, що вони знищили Вічну Правду.

Ми віримо сильно, що по Голгофті, по Страстнім тижні, прийде і для нашої Церкви і народу Неділя Світлого Воскресіння. В цьому наміренні об'єднаймося всі щиро молитвою за нашу страдаючу Церкву, очолювану Митрополитом Кир Йосифом, та увесь Український Нарід.

+АМВРОЗІЙ, Єпископ Стемфорду

Дано в Стемфорді, Конн., дня 31-го березня 1960 р.

„Тирос І" може виявитися і добрим повітряним шпигуном

Вашингтон. — Представники Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації признаються до того, що випущений 1-го квітня „сателіт погоди" „Тирос І" не тільки дуже добре виконує свою метеорологічну функцію, пересилаючи на Землю знімки хмар, але також пересилає і добрі фотознімки окремих районів Землі, і ці фота могли б послужити як інформації для військовиків. Представники аеронавтичної агенції заявляють, що вони не думали робити з „Тироса І" повітряного шпигуна, бо не передбачали, що його фота будуть такі докладні. Йде тут про ті світлини, які робить менша докладніша телевізійна камера, бо вони досить докладно фотографують і Землю та ті її предмети, що на ній знаходяться. Державний департамент і розвідчі агенції турбуються цією справою, а науковці з космічної агенції вивчають фота і не спішаться їх публікувати. „Тирос І" зробив фота з частин України і комуністичного червоного Китаю, бо його орбіта веде понад ці країни комуністичного бльоку.

В Білому Домі обговорювали засади лікарської допомоги старшим особам

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 5-го квітня на конференції з республіканськими конгресовими провідниками обговорював справу лікарської допомоги старшим особам, головно пенсіонерам соціяльного забезпечення. На конференції були присутні і віце - президент Ричард М. Ніксон та секретар здоров'я Артур С. Флеммінг. Президент Айзенгавер і уряд є проти того, щоб збільшувати вкладки до соціяльного забезпечення, і щоб всі старші пенсіонери цього забезпечення мали безплатну лікарську опіку. Уряд хоче зорганізувати цю опіку на добровільній базі, а федеральний уряд доплачував би на цю ціль фонди забезпеченевим агенціям за тих старших осіб, які не мають з чого платити вкладок. До сенатської підкомісії, яка вивчає справу лікування старших осіб, головним чином емеритів соціяльного забезпечення, надіслав окремого листа голова спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Волтер П. Рутер, в якому твердить, що уряд використовує для політичних цілей справу лікарської допомоги старшим особам. Рутер писав, що президент Айзенгавер на пресовій конференції був заявив, що треба буде збільшити вкладки до соціяльного забезпечення, щоб забезпечити старшим особам - емеритам безплатну лікарську і шпитальну опіку. Пізніше секретар здоров'я Флеммінг старався своїми заявами послабити заяву Президента і добився того, що Айзенгавер є проти збільшування вкладок до соціяльного забезпечення і проти того, щоб старші особи мали безплатне лікування. Сенатор - республіканець Еверет Дірксен перервав читання листа Рутера, кажучи, що від нього чути неправду, бо і уряд бажає допомогти справі лікування старших віком осіб.

● **В комуністичному Китаї** кампанія проти Католицької Церкви звела її впливи в тій країні на рівень 1305 року, коли в Пейпінгу вперше відправлено католицьку Богослужбу — стверджують західні часописи. У Китаї було 3 мільйони католиків із 5,500 чужинними і 6,500 китайськими духовниками. Комуністи частинно винищили клир і вірних, частинно здеморалізували їх, призначивши власну церковну єрархію із своїх прислужників.

Президент Франції Шарль де Ґоль прибув з офіційною візитою до Англії

Лондон. — Президент Франції генерал Шарль де Ґоль прибув в минулий вівторок 5 квітня до Англії на триденну офіційну візиту, ревізитуючи королеву Єлисавету, яка в минулому році відвідала була Париж. Англійський уряд прийняв де Ґоля дуже парадно. Чотири англійські літаки вилетіли назустріч французькій машині, що везла де Ґоля, і товаришили їй на летовище в Гетвіку, де його привітала княжна Кенту в імені королеви. На залізничній стації Вікторія у Лондоні були приявні королева Єлисавета II, прем'єр Мекміллен з членами уряду, дипломатичний корпус й інші достойники. У вступних привітальних промовах та у тостах, виголошених на вечірньому бенкеті, що його королева дала в честь французького гостя, говорено про англо-французьку приязнь, яку спаює, а не розділює Канал Ля Манш. Раз-у-раз пригадувано, що саме 20 років тому генерал де Ґоль, у такій самій уніформі генерала бригади, в якій прибув тепер, приїхав до Англії, як мало кому відомий старшина без армії і без державної території, що її завоював ворог. Коли на бальконі Бакінґгемського палацу з'явились Єлисавета II і президент де Ґоль — вітала їх 100.000 маса лондонців. Зараз у першому дні перебування де Ґоля в Лондоні відбулась перша одногодинна розмова де Ґоля і Мекміллена з участю міністрів закордонних справ і Мурвіля і Ллойда. За газетними твердженнями, найважливішою темою їх розмов буде не так спільний фронт на конференції „на вершинах", що його і так зберігають Англія і Франція, як економічні проблеми: небезпека господарської „війни" між двома західньо-европейськими економічними бльоками, з яких один стоїть під проводом Франції і Західньої Німеччини, а другий — під проводом Англії.

Франція повідомила ОН, що закінчила вже свої атомові експерименти

Об'єднані Нації. — Французька делеґація в Об'єднаних Націях поширила півофіційну вістку, передану французькою пресовою агенцією про те, що два атомові вибухи, що їх Франція перевела на Сагару 13 лютого і 1 квітня ц. р., вичерпують програму, яку вона собі поставила. Французи, мовляв, дістали всі докази, що їх потребували у своїх атомових дослідах і не вважають за потрібне продовжувати їх. Зокрема щодо останнього досліду з 1-го квітня ц. р., то переведено штучний вибух атомової бомби силою нижче 20-ох кілотонів, при самій землі, з мінімальною небезпекою її радіяції. Спопуляризування тієї вістки поміж членами ОН має на цілі — твердить преса — паралізувати заходи азійсько-африканського бльоку, щоб скликати надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї ОН у зв'язку з другим французьким атомовим експериментом на Сагарі. Для скликання такої сесії треба найменше 42-ох голосів. Азійсько - африканський бльок нааховує 22 держави але вони сподівалися дістати потрібне число голосів. Після того, як Франція стверджує що вона свої досліди закінчила, деякі держави можуть завагатися, чи варта піднімати шум із спеціяльною сесією Генеральної Асамблеї. За інформаціями „НИТаймсу" з Парижу, Франція має готову вже й третю атомову бомбу, але не думає робити з нею експеримент перед кінцем цього року.

Світовий збір кави цього року становитиме 76,200,000 мішків

Вашингтон. — Департамент рільництва ЗДА передбачає, що збір кави в цілому світі в цьому році 1959 - 1960 винесе 76,200,000 мішків, себто на 15,000,0000 мішків більше, як в попередньому 1958 -59 році. З цього на експорт призначених 65,200,000 мішків, на 26,6% більше як в попередньому році. Представник департаменту заявив, що дуже добрий врожай на каву є в Бразилії в цьомі році, і це є головною причиною збільшеної її продукції. Бразилійську продукцію оцінюють на 42,500,000 мішків, а на експорт 35,000,000 мішків. Колюмбія має мати 8,000,000 мішків, з чого зможе продати 7,200,000. Мехіканська продукція має винести — 2,050,000 міхів, на вивіз — 1,600,000. Еквадор — 550,000 міхів, на продаж за кордон — 450,000 міхів. Департамент рільництва не хоче передбачати, чи збільшена продукція кави спричинить подешевшання цього популярного в Америці напою.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ НА ВІДВІДИНАХ В АНГЛІЇ

Французький президент Шарль де Ґоль відповідає військовим салютом на привітання після його прибуття до Лондону. Поруч де Ґоля британська королева Єлисавета II і за ними дружина де Ґоля та чоловік Єлисавети князь Филип.

ЗАХІД ВІДКИНУВ ПРОЄКТ ХРУЩОВА ЩОДО РОЗЗБРОЄННЯ

Женева. — Головний делеґат Франції на 10-членній міжнародній конференції роззброєння, яка ведеться у Женеві від 15 березня ц. р., колишній міністер внутрішніх справ і постійний учасник всіх конференцій роззброєння, що відбувались від кінця останньої війни, Жіль Мош, був речником усіх 5-ох західніх держав, що на засіданні у вівторок 5 квітня ц. р. відкинули проєкт Хрущова про „генеральне і тотальне" роззброєння. Жіль Мош пункт за пунктом доказував, що той проєкт Хрущова, пред'явлений 18 вересня мин. року на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, є цілком нереальний і не становить нічого іншого, як тільки пропаґанду. Зокрема, він говорив про 4-річний період, в якому Хрущов хоче перевести „генеральне і тотальне" роззброєння всього світу, про скасування всіх збройних сил без ніякої міжнародної контролі, хто і як дійсно роззброївся, про визнання Хрущовим конечности контролі щойно після переведення роззброєння. Жіль Мош закинув совєтській делеґації, що вона прогайнувала три тижні тривання конференції на виголошування беззмістових і безсенсових промов та ствердив, що коли Совєти раз-у-раз вимагають, щоб Захід прийняв у принципі за базу для переговорів проєкт Хрущова, то настав час заявити ясно, що той проєкт ані в цілості, ні в окремих своїх частинах не годиться на таку базу. Жіль Мош закликав совєтську делеґацію завернути із шляху пустої балаканини та приступити до детального розгляду західніх пропозицій про ступневе роззброювання із встановленням контрольної системи для кожного ступня роззброєння. Захід відкинув одночас альтернативу, що на неї вказав був Хрущов, як на „частинне роззброєння": встановлення невтральної смуги в центральній Европі, скасування всіх заморських баз і підписання східньо-західнього пакту неаґресії. Жіль Мош ствердив, що ця Хрущовська альтернатива — це не є ніяке „частинне роззброєння", а суто політичний плян розбити західню оборонну систему. Після того американський делеґат Фредрік Ітон рішуче заперечив твердженню Зоріна, наче б Америка своєю пропозицією щодо заборони висилати в сферичні простори атомові ракети чи штучних сателітів з атомовими бомбами хотіла „поправити" ніби-то свою нижчу позицію в ділянці сферичних дослідів. Він заявив, що справа миру і безпеки є однаковою журбою Америки, як Совєтів і що американський проєкт змагає виключно до того, щоб збільшити те почуття загальної безпеки. Валеріян Зорін, на загальне здивування і збентеження, відповів не тільки дуже „лагідно", але заявив, що Жіль Мош виявив себе „згідливішим" за Ітона. Мош, засміявшись, відповів, що радить Зорінові ще раз уважливіше перечитати його заяву, то може він змінить свою думку. За висловом одного з західніх дипломатів Зорін стосує стару тактику „діли і пануй", але тією тактикою не має в Женеві успіху. — З уваги на Великодні свята, до кінця квітня передбачують ще яких 14 засідань конференції, після чого західні і східні фахівці від справ роззброєння приготовлять звіти для конференції „на вершинах", що збереться 16 травня ц. р. у Парижі. Загально вважають, що перед тією конференцією в Женеві не буде найменшого поступу в розмовах про міжнародне роззброєння.

В Англії починається протверезіння у відношенні до своїх ґерманофобів

Лондон. — Під час відвідин французького президента Шарля де Ґоля в Англії в цьому тижні англійський уряд матиме нагоду відмежуватися від „кампанії ненависти", що її від трьох місяців веде англійська преса супроти Західньої Німеччини та започаткувати покращування поганих англійсько - німецьких взаємин — твердять американські обсерватори в Лондоні. Де Ґоль, що був найсмертельнішим ворогом німців під час останньої війни, довів до найкращих французько - німецьких взаємин і тісної співпраці в військово - політичній і господарській ділянках між тими двома країнами. Також сім інших, окупованих німцями західньо - европейських країн, теперішніх членів НАТО, хоч не забули німцям їхньої варварської окупації, все ж — перейшли над нею до денного порядку в імя державного розуму й актуальної конечности. Тільки англійці не всилі переламати своїх ворожих німцям настроїв і ллють воду на млин комуністів та послаблюють свою пресовою пропаґандою і своїми концепціями, що дратують німців, західний оборонний бльок — твердять західні дипломати й часописи. Тому Мекміллен буцім-то має ґратулювати де Ґолеві його замирення з Західньою Німеччиною і цим заманіфестувати, що Англія бажає собі також кращих відносин. Лондонський „Дейлі Експресс" почав перший виступати проти продовжування „антинімецької кампанії ненависти".

В Африці постануть ще дві самостійні держави, недавні колонії

Париж. — Французький уряд погодився дати державну самостійність своїм автономним колоніям Мадаґаскарові, що офіційно зветься Малягасі, та Сенеґалеві і Суданові, які об'єднані у Федерації Малі. Офіційне проголошення прийде після того, як французький парлямент і парляменти названих країн ратифікують відповідні договори, що імовірно станеться в найближчому місяці. Франція сама поставить внесення в Об'єднаних Націях на прийняття тих двох нових держав до ОН.

У СВІТІ

● **Французька преса**, аналізуючи недавню візиту Хрущова у Франції, пригадує, що в різних містах і містечках, куди возили Хрущова, юрба викрикувала дослівно ті самі гасла. Так напр. навіть там перед будинками міської ради, де не було балькону, юрба кричала: „Хрущов на бальком!" Це доказ — стверджують газети — що комуністична централя розіслала скрізь детальні інструкції, як поводитись, а тупі, привиклі до касарняної дисципліни низові комуністи, повторювали гасла, не думаючи про їх зміст.

● **Перший муринський кардинал** Лявріян Ругамбва був на довшій приватній авдієнції у Папи Івана XXIII. З нагоди його офіційного призначення кардиналом в четвер у минулому тижні, до Риму прибула численна делеґація католицьких муринів з Танґаніки.

● **У Лондоні** відбудеться в червні авкціонний продаж одного жіночого портрету кисти французького маляра Деґа, що помер у 1917 р. Виклична ціна на цей образ — 100,000 англійських фунтів, себто $280,000.

● **Винстон Черчилл** вернувся до Лондону з довшого відпочинку, що його перевів на Карібському морі, на яхті, що його дав йому до диспозиції грецький корабельний мультімільйонер Арістотлес Онассіс.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sun days, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASS OCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Тривога нашого часу

У зв'язку з урядовим „запрошенням віддалитись" на Корсику чи в інші ізольовані місця цілого ряду „запідозрених в антикомунізмі" політичних емігрантів у Франції під час відвідин Хрущова, в українській пресі по цей і по той бік океану появилося багато статтей, листів і репортажів тих принагідних подвійних запроторенців. В усіх цих писаннях пробивалась велика тривога не так з приводу тієї конкретної акції французького уряду, як радше за те, що може статися в майбутньому. Це ж бо створено прецедент: уряд одної з найбільш волелюбних та ліберальних суверенних країн беззаконно позбавляє волі й свободи рухів добру тисячу мешканців своєї країни, включно із рядом своїх натуралізованих громадян, на домагання і за списком найбільш терористичного й кровожадного режиму чужої і виразно ворожої держави. В додатку, причиною того беззаконня не були ані викриття якісь змови, ані будь-який доказ чи натяк на те, що політичними емігрантами міг бути поповнений акт насильства. І все це ще тільки збільшувало й збільшує тривогу: невже ж втікачі від переслідувань, а то й смерти за свої переконання — беззахисні й безправні сотворіння, поставлені поза законом і позбавлені людської гідности? Невже нелюдяний режим, від якого вони врятувались, залишивши рідну землю, рідних людей і рідні могили, може справді переслідувати їх на край світу?

Хрущов виїхав з Франції, і всіх „запрошених віддалитись" чи конфінованих звільнено, а французький уряд та його дипломатичні представники дали цілий ряд усних і письмових запевнень, що це була „виїмкова" акція, накинена обставинами, над необхідністю проведення якої вони уболівають не менше, як самі емігранти. Але чи це закінчує справу і розвіює викликану нею тривогу? Вважаємо, що в жадному разі ні! Вважаємо, що це був не тільки жалюгідний, але з кожного погляду тривожний та грізний прецедент, над яким не можна перейти до порядку дня. Вважаємо, що треба продовжувати дотеперішні і робити нові заходи, щоб міжнародною акцією, включно з формальними скаргами до відповідних міжнародних інституцій, якнайголосніше засудити той прецедент і тим перешкодити, або бодай намагатись перешкодити його повторенню в майбутньому. Можливості такої акції досить великі, і їх треба використати. На нашому терені треба подбати, щоб цей випадок мав свій засуджуючий відгомін в дебатах Конгресу і щоб його мав на увазі представник ЗДА в Об'єднаних Націях. Він же з подивугідною рішучістю заступав справу покривджених муринів у Південній Африці, а те, що сталось у Франції з „запідозреними в антикомунізмі" політичними емігрантами під час відвідин Хрущова, не далеко відбігло від того, що діється на півдні Африки.

День солідарности

Українські католицькі організації і часописи у вільному світі, зокрема в ЗДА і в Канаді, зініціювали Всеукраїнський День Національної Солідарности для духового з'єднання з вірними і пастирями зліквідованої 15 років тому Української Греко-Католицької Церкви і для протесту проти переслідування комуністичною Москвою цієї Церкви і її голови 75-літнього Митрополита Кир Йосифа Сліпого, засудженого недавно ще на сім років каторжних робіт у концентраційному таборі.

День Національної Солідарности буде проведений 10-го квітня ц. р., в 15-ту річницю насильної ліквідації совєтською терористичною владою Української Греко-Католицької Церкви в Західній Україні, і виявиться у масовій участі українських католиків в Богослуженнях та спільних молитвах в намірені переслідуваних вірних і пастирів цієї Церкви, в протестаційних виступах і зібраннях, в інформуванні світу про їх мучеництво. Маніфестаційну участь в цьому Дні Національної Єдности візьмуть, без сумніву, всі українці у вільному світі, поєднуючи свої молитви із молитвами за переслідувану безбожним комуністичним режимом Українську Православну Церкву, за страждання і мучеництво її Владик, духовенства і вірних, за майбутнє відродження релігійного життя в усій Україні.

Чим ширшим і загальнішим буде цей День Національної Солідарности, тим переконливішим і могутнішим буде голос українського протесту, проти переслідування українських національних Церков, що кривавилися і кривавляться в героїчній безупинній обороні проти наступу найгіршого ворога Божої і людської правди на землі. Чим солідарніше виступлять в цьому Дні усі українці, тим певніше почує світ правду про мучеництво українських Церков, тим скоріше і великий мученик Української Католицької Церкви Митрополит Йосиф Сліпий дочекається уваги світової опінії і тієї почести від Апостольської Столиці, що її чекають всі українці і на рідних землях і в діяспорі яка буде наявним визнанням терпінь очолюваної ним Церкви і його самого.

Сила держави і вибори

„Наша країна — наймогутніша в світі, і тільки ігноранти та сліпі можуть твердити щось інше", — заявив президент Айзенгавер у своїй промові на крайовій конференції республіканських жінок у минулий понеділок у Вашингтоні, звертаючи ці свої слова як на адресу позбавлених чуття правди і дійсности большевицьких хвальків, так і на адресу тих противників нинішньої адміністрації, які своєю неперебірливою передвиборчою критикою можуть викликати за кордоном фальшиве уявлення про дійсну силу Америки. Таким чином промова Д. Д. Айзенгавера, хоч виголошена у зв'язку з найближчими виборами і під їх аспектом, стала водночас авторитетною пересторогою, щоб чужі не легковажили собі сили Америки, а свої — тримали проблеми збройних сил країни та її закордонної політики осторонь партійної і персональної виборчої кампанії.

Кожні вибори можуть причинитися до зросту державного престижу за кордоном і до підірвання його. Так, наприклад, депеша передового — покищо — демократичного кандидата на президента, сенатора Джона Кенеді до Айзенгавера, в якій він заявляє, що підтримує урядову політику в справі атомових дослідів, скріплює престиж не тільки уряду, але й передусім цілої держави, бо стверджує тяглість державної політики в найважливіших справах. І, навпаки: вічне говорення в Сенаті про те, що ЗДА нібито відстають у порівнянні з Совєтами своєю військовою силою і що в широкому світі престиж Америки підупав — таке говорення — напевно проти волі тих, що таке говорять — є водою на млин ворожої Америці пропаганди. Американський нарід має довір'я до своїх збройних сил, до своєї економіки і свого суспільного правопорядку, що разом складаються на оборонну здатність країни. Цілий американський нарід є одностайний у підході до різних міжнародних проблем.

Цю останню правду можна перевірити на промові державного секретаря К. Гертера, що її він виголосив у той самий день, в минулий понеділок у Шикаго на конвенції американських радіонадавців. Всі американці, без уваги на раси, партійну приналежність, походження, віровизнання, погоджуються з гострим затаврованням погроз Хрущова у зв'язку з Берліном, з заявою Гертера в справі міжнародного роззброєння, у справі доброї волі Америки в змаганні до миру, опертого на справедливості. Маючи діло з такими врогами, як Москва і Пейпінг, не можна заради словесних виборчо - пропагандивних ефектів викликати за кордоном враження про якісь внутрішньо - американські розбіжності в справах закордонної політики і оборони держави, розбіжності — яких нема!

СОВЄТИ І ФРАНЦІЯ

Мюнхен, Німеччина. — Мов автомат, совєтський прем'єр Хрущов у кожному місті Франції, де його приймали як прибулого гостя, згадував у своїх промовах про „братерство зброї" між Росією і Францією. Це братерство зброї, однак, недавньої дати, бо відноситься тільки до першої і другої світової війни (1914 - 1917 і 1941 - 1945). В минулих століттях Франція була переважно суперницею „північного ведмедя". Так було і в роках московсько - шведської війни 1700 - 1721 рр., коли Франція була на боці Швеції проти Москви. В добі Великої Французької Революції від 1789 року Росія була здебільша в чужому таборі держав, що воювали проти Франції. Похід Наполеона І на Москву 1812 року мав своїм завданням позбутися загрози від Російської імперії. Франція вела війну проти Російської імперії в союзі з Англією та Туреччиною в 1853 - 1854 рр. (Кримська кампанія). Французька політика сприяла боротьбі народів, поневолених Росією.

Нерозважна політика німецького імператора Вільгельма II кинула Францію в обійми царської Росії. Так дійшло до війни 1914 року. Для Франції це був тяжкий іспит, бо війна велася на французькій території. Французи бачили недотепність царського уряду у веденні війни і привітали революцію, що скинула царський режим. Була надія у Франції, що революція збудить серед населення Росії патріотизм для енерґійного наступу проти Німеччини. Але надія французів на „братерство зброї" з Росією була марна. Це братерство зруйнувала та партія, до якої належить Хрущов.

Большевицька партія, захопивши владу в Росії в листопаді 1917 року, заявила, що Росія війни проти Німеччини вести не буде. А 3-го березня 1918 року уряд Леніна підписав сепаратний мир з Центральними Державами в Бересті. Зруйнувавши фронт безвідповідальною пропагандою за негайний мир, большевики не могли оборонити своєї влади проти німецького наступу і мали владу в Росії лише з ласки уряду кайзера Вільгельма. І коли б не могутня допомога, що прийшла французькій армії з Америки в 1917 - 1918 роках, то Франція мусіла б миритися на дуже невигідних умовинах з Німеччиною.

До такої небезпеки привів Францію російський совєтський уряд в 1918 році зруйнувавши фронт проти Німеччини. Тому Хрущову слід би було не говорити про „братерство зброї" з Францією. Адже навіть російські полки, прислані на поміч Франції царським урядом, були розложені большевицькою пропагандою, і французи мусіли їх вислати в Росію, як зовсім непридатних до війни.

„Братерство зброї" між Росією і Францією в другій світовій війні було зовсім припадкове, воно сталося проти волі большевицького уряду. Адже тільки німецько - совєтський „пакт про ненапад", а фактично політично - мілітарний союз між СССР і Німеччиною з 23-го серпня 1939 року дав можливість Гітлерові почати війну. Совєтський уряд посилав телеґрами Гітлерові з нагоди перемоги німецьких військ над французами в 1940 році. Але ця симпатія володарів Кремля до Гітлера не обмежилася приятельськими телеґрамами й листами. Комуністичний уряд зобов'язався постачати своєму німецькому союзникові всякого роду матеріяли, потрібні для війни: харчові продукти, нафту, метали для військової індустрії й ін.

У 1950 році в Парижі А. Россі видав книжку „Два роки німецько - совєтського союзу". В цій книжці автор цитує лист Гітлерового міністра Ріббентропа до італійського диктатора Муссоліні з березня 1940 року. Ріббентроп писав, що московський уряд щедро постачає Німеччині сировину для воєнних потреб і навіть готовий пожертвувати „частину свого золотого фонду для закупу в інших країнах сировини, якої потребує Німеччина". Слова Ріббентропа підтверджує німецький радник міністерства в господарських справах Шнурре у звідомленні з 26 лютого 1940 року. Він обчислив суму постачання, яке гарантував російський уряд для Німеччини протягом одного року на 800 мільйонів марок. Шнурре зазначає, що совєтський уряд готовий „виступити для нас покупцем металів та іншої сировини в інших країнах, бо Сталін сам не раз обіцяв велику допомогу для цього".

З цього видно, що совєтський уряд 1939 - 1941 рр. мав „братерство зброї" з Німеччиною проти Франції. Ще виразніше про це німецько - совєтське братерство зброї говорив маршалок Гітлера Йодль на процесі в Нюрнбергу 1945 року. Він сказав, що навесні 1940 року, при наступі німецьких військ проти Франції, Бельгії і Голляндії, головна команда Німеччини могла послати всі свої сили на Захід, лишивши на кордоні з СССР всього 5 чи 6 дивізій. Гітлер міг покладатися на Сталіна, як на вірного союзника. Це була дійсно велика допомога Москви Гітлерові для перемоги над Францією.

І тепер має відвагу Хрущов говорити французам про „російсько - французьке братерство зброї". Цього „братерства" совєтський уряд не хотів, давши поміч Гітлерові для розгрому Франції. Тільки „зрада" Гітлера, що послав своє військо на Схід, 22 червня 1941 року, розірвала братерство між Совєтами і Гітлером.

П. С.

ХОРОША

— Ти ж вродлива, —
подруга казала, —
Глянь, яка красуня
в цьому платті!
А чи в вас красивих
хлопців мало...
Йшла б кудись.
Ти ж знов одна в кімнаті.

— І чого ти ждеш? —
тебе повчали, —
Мчать літа дівочі,
мов на крилах.
І кого ти ждеш? —
А ти все ждала,
Берегла для цього ніжне:
„Мили́й".

А навкруг весна
від сяйва п'яна
Розливала зеленаві рута,
Лиш тобі не сказано „Кохана",
Лиш в твої заглянув очі
смуток.

... Він прийшов.
І смуток той побачив,
Серцем знав: то перші,
ніжні мрії.
І віддав тобі чуття гарячі,
Що зберіг, в дорозі не розвіяв.

— Ти щаслива, —
подруга сказала
І чомусь залишилась
в кімнаті.
І чомусь ще довго приміряла,
У якім піти сьогодні платті...

АНАТОЛІЙ КОРОЛЬ

Лев Ясінчук

НАУКОВЕЦЬ У РОЛІ ГАРМАША УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

На одній із традиційних уже спільних конференцій НТШ і УВАН у Ню Йорку для вшанування пам'яті Т. Шевченка виступив молодий науковець з доповіддю на тему відомої Шевченкової фрази про майбутнього українського Вашингтона. Доповідач насвітлив деякі нові джерела, з яких могла зродитися в Шевченка ця, так шляхетно спрецизована, думка, і кожному з слухачів, певно, стала ясною й доказаною широка начитаність Шевченка. Під час доповіді я радів у душі, що маємо ми надійних молодих людей з завдатками на учених. Це був мгр. Павло Грицак, про якого я тоді нічого ближче не знав, крім того, що він — син д-ра Євгена Грицака, професора з Ярослава. Цей науковець, на превеликий жаль, дуже передчасно помер, а недавно я прочитав оповістку, що він залишив воєнні спомини п. н. „Вежі й кулемети". З поспіхом я придбав цю книжку і уважно її прочитав.

Прилучуюся до оцінок рецензентів цієї книжки Грицака, який умів на все дивитися відкритими очима, розбирати все власним гнучким розумом і писати як першоклясний ерудит. У цій книжці нема ні одної сценки, ні одної фрази, я сказав би, ні одного слова, що не скріплювало б зацікавлення читача. Кількома драстичними окресленнями життя полонених у совєтських таборах залишає нам автор дзеркало того нечуваного людовбивства. Для прикладу: трагічно - „дотепний" вислів — „щоб вони собі тихенько перемерли" — про німців, яких привели до табору (стор. 117); болючо-влучна згадка про німецьких жінок у таборі, „де вони помалу ниділи й вимирали" (120); чи жахом, співчуттям та обридженням проймаючий опис секції трупа (118) і вияв жорстокої расової ненависти московських людей до інших громадян СССР, особливо азіятів (121); неймовірні кари на людей запідозрених у крадіжу („котьолка" сирої картоплі), можливі тільки як наслідок непогамованої московської брутальности.

Подані вище страхітливі сценки відносяться до другої частини книжки Грицака, де автор описує життя вояків Української Дивізії, що попали в большевицький полон. Але, на мою думку, не це є головною основою книжки, а — Дивізія. Життя Дивізії, її бойова сила, вартість та історична участь у бою під Бродами є тією основою, якої шукає український читач, щоб виловити якнайбільше об'єктивности у зрозумінні самої Дивізії. Не бувши учасником того бою, я набрав враження, що Грицак, дарма що не був штабовцем і навіть командним старшиною, дуже добре, рельєфно й вірно схарактеризував той нещасний бій.

Одначе, читача цікавить ще, коли мова про Дивізію: чи вона була потрібна, чи варто було стратити кілька тисяч українського квіту?

Я мав нагоду бути свідком організування Дивізії у Львові й на провінції. У Львові говорилося про неї прилюдно тільки як про мілітарну одиницю, що заважить на будучності України, а про всякі інші можливості говорили тільки шепотом. Але на провінції висловлювались сміливіше й одвертіше, мовляв, треба дати молоді вправ, зброю й військовий вишкіл, а вона вже сама буде знати, що з тим зробити. Серед української спільноти вичувалося у відношенні до Дивізії прихильну й противну опінію. Наростали сумніви й у мене. Але, пишучи про той час у своїй праці „Нова Европа" (була друкована у „Свободі" 1951 р. у 18 фейлетонах), під впливом сцени вивозу змобілізованої молоді на вишкіл до Гайделлягру, на вид тих бадьорих, веселих, закітчаних юнаків, з стрілецькою піснею на устах, я усумнився вже у своїх власних міркуваннях і закінчив огляд словами: „Може вони справді оживуть знеможену Україну, підіймаючи ... червону калину ..." (15-ий фейл.).

Але даймо слово Грицакові, молодому, вдумливому історикові - аналітикові. Здається, для облегшення своєї відповідальности як воєнного звітодавця — вже у „передньому слові" автор, покликаючися на незнаного громадянина - співторця Дивізії, заявляє, що „на Дивізію треба дивитися як на школу, за яку треба платити". Якщо це мала б бути школа, то хіба в мілітарному значенні. Ну, добре, хай буде, школа, за яку нарід заплатив (за словами автора) трьома тисячами забитих під Бродами і двома тисячами, що попали в большевицький полон, з якого певно не всі повернули додому. Наприкінці своїх споминів автор питає сам себе, чи це варта було? І відповідає: варта!

Читаючи книжку Грицака, я мав у цьому одному місці сумнів, чи він говорить щиро, чи тільки як добрий гармаш Дивізії, про яку йому ніяково було б говорити некорисно. Мій здогад скріплює й та обставина, що автор не намагається доказувати тієї вартости ніякими арґументами.

Читачеві важко уявити собі Дивізію як мілітарну школу, коли вона була, як пише автор, „курйозом", „мітельдінґом" між німецькими й нашими формаціями, що не вдоволяли ні одних ні других (стор. 66). За словами автора, Дивізія була організована майже без ніякої системи, з ознаками імпровізації та припадковости. Які ж користі прийшли з тієї спілки з німцями самій Дивізії, ну, а з нею й українському народові? Автор дає таку відповідь: „Не принесла вона нам воєнної слави. Не принесла зміни воєнного щастя. Не витворила такого міту, який був у Січових Стрільцях. Зате виховала нам кадри. Невеликі, але на другу дивізію вже з бідою вистачить". Але й у ці ніби добродійства тяжко повірити сторонньому, коли тут же сам автор твердить, що було вишколених „яко-тако" лише кількасот старшин і підстаршин. Коли б це мав бути вишкіл („яко-тако") на війну, то хіба на „канонефутер". А втім, до чого придався б вишкіл тієї мілітарної школи? Хіба не на будучу війну. Припустімо, що деякі дивізійні українські старшини чи бувші підстаршини мали військовий вишкіл і досвід з першої світової війни; а все ж ні під час другої світової війни вони мусіли пе-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА ТЕМИ ДНЯ

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ПРАВИБОРИ

Протягом найближчих кількох місяців — почавши з Ню Гемпшіру 8-го березня і Висканину 5-го квітня — президентські правибори відбудуться в 16 стейтах і в дистрикті Колумбія, на яких близько 40% делеґатів будуть обрані на республіканську та демократичну конвенції. Ці вибори становлять важливу частину американського виборчого процесу. На цих конвенціях народ висловлює свої симпатії до різних кандидатів на президента.

Президентські правибори — виключно партійна справа, тобто кожна політична партія організує свої вибори, і майже без винятку республіканці беруть участь у республіканських правиборах, а демократи у демократичних. Кожний стейт організує свої власні правибори і керується своїми власними правилами та розпорядженнями щодо їх скликання.

Правибори відбуваються порізному в різних стейтах, але приблизно таким способом:

Національні партійні лідери дозволяють якомусь стейтові вислати, скажім, 20 делеґатів на демократичну конвенцію для обрання кандидата на президента. Тоді дві групи по 20 осіб кожна просять виборців послати їх на національну конвенцію. Одна група підтримуватиме одного демократичного кандидата, друга — другого.

На такій стейтовій конвенції виборці - демократи голосуватимуть за делеґатів, які репрезентують бажаного їм кандидата. Група, що дістане більше голосів, поїде на конвенцію.

Проте, дуже часто трапляється, що делеґати, послані на конвенцію, голосують там не обов'язково за того кандидата, за якого вони мали голосувати.

Також правда, що ці попередні вибори ще не вирішують, хто саме буде виставлений від даної партії на пост кандидата в президенти. Бо, поперше, у більшості стейтів делеґати на конвенцію обираються не голосуванням, а з вибору групи партійних лідерів стейту. Цей порядок відомий під назвою метода обрання делеґатів стейтовими конвенціями.

Хоч кандидат у президенти теоретично має шанси виграти партійну номінацію згідно з правиборами, однак завзята передвиборча кампанія не гарантує фінального успіху на номінаційній конвенції. Внаслідок цього прилиця більшости кандидатів представляються тільки в тих стейтах, де їх прихильники мають певність, що наслідки виборів збільшать престиж кандидата і свідчитимуть про його шанси на обрання. Провал якогось кандидата часто приводить до того, що такого кандидата зовсім знімають зі списків.

Але перемога на правиборах ще не свідчить про популярність кандидатів. Експерти зазначають, що: 1) у правиборах бере участь тільки невелика частина виборців; 2) сильна стейтова організація часто проводить свого, бажаного їй кандидата; 3) багато часу, грошей і енерґії потрібно для переведення кампанії і 4) тільки меншість делеґатів зв'язана обов'язком голосувати за обраного на правиборах кандидата.

Отже, хоч президентські правибори до якоїсь міри віддзеркалюють популярність і шанси кандидата, вони ще не дають ґарантії. Але деякі експерти спостерігали, що на остаточний вибір номінаційних конвенцій мав сильний вплив голос громадської думки, висловлюваний під час конвенцій.

Американська Рада

Д-р Е. Жарський

НАШІ ВИХОВНІ ЦІЛІ

(Доповідь, виголошена на 4-ій Педагогічній Конференції Об'єднання Українських Педагогів в Канаді)

(4)

Спільнота

Та одиниця не живе відокремлено, сама для себе, а в певному гурті, у спільноті, суспільстві. Такий підхід до одиниці привів до суспільної або соціяльної педагогіки.

Соціяльна педагогіка своїм корінням сягає часів Платона. На переломі 18 - 19 сторіч Г. Пестальоцці один з перших видвигав суспільні проблеми в педагогіці. У 19 сторіччі вплив індивідуалістичного наставлення педагогічної системи Йоганна Гербарта довгий час протиставився розвиткові тих течій, які за ціль виховання вважали не людську одиницю, а суспільство. Але різнородні події у всіх ділянках життя минулого сторіччя (буйний розвиток природничих наук, промислу, торгівлі) вплинули й на те, що ці течії пробили собі шлях і оформилися у 20 сторіччі як два великі струми. Один з них був емпіристичний і виходив від француза, основника позитивізму та модерної соціології Августа Конта (1798 - 1857) і англійця Герберта Спенсера (1820 - 1903); другий був ідеалістичний і на ньому відбилися впливи філософії Канта і Гегеля.

а) Соціяльна педагогіка емпіристичного напрямку в першій стадії свого розвитку продовжувала спиратися на біологічних та соціологічних фактах, щоб з них індуктивною методою вивести суспільні цілі виховання. Але виявилося, що цілі виховання переступають світ існуючих фактів; бо факти належать до світу, що існує; зате цілі — приналежність до того світу, що гряде; цілі мають вказати певні ідеали, певні вартості, і тому зродились глибокі сумніви, чи індуктивне дослідження дійсности може бути тим мостом, по якому зі світу фактів можна перекинутися до світу ідеалів.

Глибший філософічний підхід деяких представників цього напрямку намагався виправити ці методологічні незгідненння. Німець Павль Барт, соціологія якого виросла на основі вивчення філософії історії, вважав, що суттю суспільного життя є сукупність і суцільність напрямів волі, сума яких творить суцільність громади, складеної з одиниць. Така сукупність волі є певною духовою системою. Отже, суспільство є своєрідною духовою системою, яка має органічний характер. Але це не біологічний організм, а духовий. Як кожний організм, так і цей має свої функції. Його розродчою функцією є процес, що його звемо вихованням. Значить, Барт вважає, що виховання є тільки розродчою функцією суспільства.

Фукція виховання — у розумінні француза Е. Дюркгайма („Виховання і суспільність", 1922) — соціяльна. Виховання — це суспільний процес, що полягає в підготовленні одиниці до життя в суспільстві. Цілий напрям виховання, всі його важливіші складники залежні від того, в яких суспільних групах воно відбувається. Навіть педагогічний індивідуалізм — соціяльне явище. Як індивідуалізм одиниці, так і всі індивідуалістичні напрями є продуктами суспільного життя. Завданням соціології є саме відповісти на те, які зміни у суспільному житті мусять відбутися, щоб у ньому могли проявитися індивідуалістичні напрями.

При такому підході соціяльна педагогіка емпіристичного напряму не намагалася вже з'ясовувати цілей виховання, а задовольнилася зведенням проблеми виховання до теоретичного аспекту.

б) Цьому радикальному емпіризмові протиставиться соціяльна педагогіка ідеалістичного напряму, творцем якої є німецький професор філософії Павль Наторп. Свою виховну систему Наторп угрунтував не на тому, що є, але на тому, що повинно бути. Основою педагогіки має бути не емпірія, а ясно подумані ідеї, ясно визначена ціль. Наторп відкидає в педагогіці індукційну методу: поняття виховання й формування одиниці він виводить дедукційним порядком з поняттєвих заложень цілої системи.

Виховання є для нього передусім формуванням волі. „Формувати — значить надавати чомусь форму, наче виводити форму з хаосу; це значить доводити якусь річ до притаманної їй досконалости, яка полягає в тому, що щось є таким, яким повинно бути".

Якою ж повинна бути воля?

Наторп розрізняє три розвиткові ступені волі: імпульсивну, свобідну, що сама вибирає спосіб поступовання, і розумну, свідомо спрямовану на — в кантівському дусі подумані — ідеї та етичні цілі. Кожному з тих ступенів волі відповідає окрема чеснота: розумній волі — правда, свобідній волі — моральна відвага, імпульсивній — чистота або поміркованість. Завершенням, наче надбудовою, тих чеснот є — як у Платона — чеснота справедливости, яка доводить до гармонії всі інші чесноти. Щоб добитися вищих ступенів волі і відповідних їм чеснот, людина мусить духово розвиватися. Але духовий розвиток неможливий в ізоляції від суспільства. „Людина стає людиною тільки в людському гурті. Можна собі уявити, що трапилося б з нею, якби вона виростала поза людським суспільством".

Проте, соціяльна педагогіка не є для Натропа частиною виховання, — вона є цілим вихованням, і аж у її межах можуть бути взяті до уваги індивідуальні потреби виховання. Ціллю виховання є зробити вихованця здатним брати участь у будові людського суспільства. А що кожне людське суспільство спрямоване на вищі ідеї, цілі й повинності, то й одиниця людська, будуючи суспільство, бере участь у житті світу повинностей і причиняється до щораз глибшого проникання цього світу в життя людського суспільства. Ціллю виховання є усуспільнення, а через те й уморальнення цілого життя якогось народу.

Соціял - ідеалізм Наторпа на початку 20 сторіччя був ще винятковим явищем. Але після першої світової війни ситуація змінилася докорінно. Визначним представником соціял - ідеалізму в 20-ох і наступних роках стає Джованні Джентіле, італійський міністер освіти і реформатор шкільництва у фашистівському дусі.

(Далі буде)

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

СВОБОДА SVOBODA
ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$ 12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Сіті і закордоном:

На рік	$ 14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City and Foreign Rates:

One year	$ 14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

Хроніка Кентону, Огайо

В Кентоні невеличка українська громада 60 родин. Все ж таки проявляє вона активність у всіх напрямках суспільного життя.

На терені Кентону існують три братські організації: Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 115 УНС, що нараховує 99 членів, а зорганізований ще 1917 р. Річні збори відбулися 13-го лютого 1960 р., на яких перевибрано управу в минулого року. Є це найстарша українська організація в Кентоні. За нею слідує „Провидіння", що має понад 40 членів і наймолодша „Народна Поміч" з 18-ма членами.

Український Конгресовий Комітет Америки, Відділ в Кентоні, що повстав в 1951 р., очолює всі імпрези та святкування роковини, улаштовувані іншими організаціями. Головою УКК є д-р Степан Курилас, заслужений в Кентоні на відтинку координації праці.

Одним із головних завдань Відділу УКК є збирання національного датку. З цього завдання вив'язується він якслід. Покажчиком праці УКК з фінансового боку є вплати національного датку до Централі УКК, що виносять від 1952—1959 р. включно коло 2,800, дол., крім зібраних та відісланих 1,000 долярів на інші народні цілі.

Заходами та під протекторатом УКК наші організації, а зокрема наші молодечі організації відзначили Листопадові Роковини Академією, що відбулася в церковній залі. Роковини 22-го Січня вшановано проголошенням „Українського Дня" і підписанням декларації посадником міста Кентону, а 7-го лютого відбулися святкування історичних зусиль українського народу.

Вся суспільна праця в Кентоні йде по лінії побажань нашої церкви й народу. До проводів наших організацій увійшли люди поважні і доброї волі. На наслідки співпраці всіх організацій не треба було довго ждати.

Промовистим доказом співпраці є парафіяльна школа українознавства, зорганізована завдяки ініціятиві д-ра Ст. Куриласа та при піддержці пароха о. Тараса Дурбака. В школі вчать світські вчителі й виховують молоде покоління в релігійно - національнім дусі. Школу, що складається з чотирьох кляс, відвідує понад 50 дітей.

Учителі вчать не лиш знання рідної мови, але пильну увагу звертають на це, щоб виховати характерних — повновартісних громадян з християнськими чеснотами, що вміють поступитися в користь загального добра. Школа веде дітей до правди, добра і щастя — до кращої долі.

В грудні минулого року шкільні діти підготовили Миколаївське Свято, що пройшло з успіхом. Свято почалося виставкою п'єси Романа Завадовича під загаловком „Геть з чортиком". Завдяки солідній підготовці дітей вчителями, діти вив'язались зі свого завдання добре. І тішились діти й тішились батьки, бо прогнано чортика, що сіяв незгоду в нашій громаді. Після виставки св. Миколай обдарував всіх і молодих і старших, бо всі собі на це заслужили.

Школою опікується Батьківський Комітет з д-ром Ст. Куриласом на чолі. Важливе місце в праці для школи займає фінансування школи. Скарбником Батьківського Комітету є п. Гудз Степан.

Українська громада в Кентоні жиє й працює з розмахом, а доказом цього є цьогорічна коляда, що принесла 1.000 долярів на різні народні цілі.

Найактивнішими на терені Кентону є дві молодечі організації, що охоплюють всю дітвору й молодь нашої громади: Спілка Української Молоді Америки та Пласт. Співпрацюючи з родичами і школою, молодечі організації продовжують виховувати молоде покоління в рел.-нац. дусі, розвивають та закріплюють християнські чесноти, так дуже потрібні в суспільнім та державнім житті. Молодечі організації зберігають нашу молодь для Церкви й народу та хоронять її від деморалізації.

Осередок СУМА ім. Гетьмана Івана Мазепи в Кентоні — голова п. Микола Хлиста, виховник ЮСУМА п. Володимир Волощук. 4. жовтня 1959 р. Осередок СУМА вшанував святочною Академією свойого патрона Гетьмана Івана Мазепу при співучасті Осередків СУМА з Йонгставну й Акрону та численних гостей. Доповідь виголосив голова УКК д-р Ст. Курилас. Мистецьку частину Академії виповнили Юні Сумівці місцевого Осередку та Осередків Йонгставну й Акрону. Програмою керував п. Василь Печенюк.

20 жовтня 1959 р. Осередок СУМА вшанував пам'ять сл. п. Степана Бандери жалібною Панахидою з участю Пласту та численно зібраних громадян. Панахиду відправив парох о. Т. Дурбак в місцевій церкві. Замість квітів на свіжу могилу сл. п. Степана Бандери зібрано $145.50, які вислано вдові й дітям покійного.

24 жовтня 1959 р. члени Управи СУМА взяли участь в Конференції Визвольного Фронту в Клівленді.

16 січня 1960 р. улаштовано традиційну Ялинку для малих сумівців.

На народні цілі вислано за час існування з призбираних фондів коло $3,000.

СУМА в Кентоні має мандолінову оркестру під керівництвом п. К. Стона та добре вишколену танцювальну групу під керівництвом п. Олійника Івана, що стоїть на доброму мистецькому рівні. Танцювальна група імпонує народними строями, а зокрема майстерним виконанням народних танків. Танцювальна група СУМА і мандолінова оркестра є відомі зі своїх виступів теж і пора межами Кентону.

Кентонська Пластова Група під проводом пластун-сеньйора Ляриси Музички — виховниці жіночих пластових частин УПЮ і УПН і пластуна-сеньйора прихильника Богдана Маланія — виховника самостійного гуртка „Олені". Душею пластового життя є п. Л. Музичка, що точно, послідовно та вміло виконує обов'язки виховниці жіночого пластунства та посвячує багато часу й труду вихованні молоді.

Завдяки виховниці Пласт є в посіданні бібліотечки, що збагачується ступнево новою дитячою літературою та є джерелом пізнавання скарбів народної культури. Всі пластуни відвідують українську парафіяльну школу. Крім численних корисних зайнять, гор і забав, що закріплюють та розвивають християнські прикмети характеру, вивчали історію Рідного Краю, спеціяльно запізнавалися з добою гетьманування Івана Мазепи.

Заходами Пластової Групи при співучасті СУМА та під протекторатом Відділу УКК першого листопада 1959 р. відбулася Академія в честь Митрополита Андрея Шептицького з великим вкладом праці імпрезового референта п. Василя Печенюка.

Пластова Група відбула кілька прогульок та дві Пластові Зустрічі: Мазепинська в Йонгставні і Свят-Вечірня.

Гроші на улаштування домівки та доповнення бібліотечки здобувають пластуни в той спосіб, що перепродують свої ручні роботи.

Володимир Яцкевич

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 20-ти мільйонового майна організації!

Невтомна праця вашинґтонської православної громади

Будинок Української Православної Церкви св. Апостола Андрія у Вашинґтоні — кол. буд. амбасади держави Гаїті.

Українська православна парафія св. Апостала Андрія у Вашинґтоні, настоятелем якої є отець протопресвітер Василь Варварів, не маючи власного приміщення для церкви, довший час користувалась одною з бічних церков вашинґтонської епископальної Катедри. За це громада завжди буде вдячна Всечесному деканові Катедри о. Ф. Б. Сеерові.

Але, уся парафія була сповнена одним бажанням — придбати свою власну Церкву і в ній відправляти Служби Божі. Шукали, радилися і в жовтні місяці 1958 року вашинґтонська православна парафія придбала у власність за 13,00 дол., на виплату ратами, кол. будинок амбасади держави Гаїті на 16-й вулиці, в гарній околиці столиці. І почалися нові турботи. Треба було одержати дозвіл на ремонт і перебудову будинку на церкву. Це полагодили легко, бо завжди зустрічали зі сторони американських урядовців повну підтримку.

Почалась наполеглива праця парафіян. Треба було створити спеціяльний будівельний фонд. Так заходами парафіяльного Уряду і Сестрицтва в серпні мин. року зорганізовано пікнік із виступом церковного хору, льотерію та інш. розвагами. Чистий прибуток 456 дол. передано на будівельний фонд. В день патрона церкви св. Ап. Андрія влаштовано традиційний обід, що дав 92 дол. чистого прибутку. В грудні минулого року парафія влаштувала передсвятковий базар, у підготовці якого прийняло участь жіноцтво парафії. На цей базар парафіяни і парафіянки подарували не мало гарних речей ручної роботи вишивки, блюзки, речі хатнього вжитку тощо. Базар дав 218 дол. чистого прибутку. Під час Різдвяних Свят Церковний Хор під диригуванням п. Юрія Філіпова обходив з колядою парафіян. Коляда принесла 375 дол. Жертвенна праця хористів та диригента п. Ю. Філіпова заслуговує на особливе признання та подяку.

Не маємо змоги перераховувати всі заходи, вжиті Параф. Урядом і Сестрицтвом, завдяки яким справа ремонту будинку посувалася вперед. Парафіяльний Уряд та його невтомний голова п. Микола Мандрич багато віддав сил для скорішого улаштування церкви. Допомагали в праці п. Олекса Будний в справі вироблення плянів та будівлі, а п. Кость Варварів в справах зв'язків з американськими урядовими чинниками. Сестрицтво парафії під головуванням пані Марії Одарченко багато віддало праці для свого нового Храму.

На заклик настоятеля протопресвітера о. В. Варварова та Параф. Уряду чимало парафіян, крім грошових пожертв, принесли жертву своєю фізичною працею, працюючи без винагороди: — Тараненко — 322 години, Я. Педашківський — 114 годин, Г. Барнай — 69, І. Криворук — 62, М. Барнай — 49, Марія Тараненко — 46, М. Криворук — 34, А. Білецький — 30, Олена Барнай — 19, В. Біровець — 2 та панна Розенберґер — 4 год. Належить особливо відзначити жертву парафіян Степана Маренка з дружиною, які при купівлі будинку дали $2,000, а пізніше ще $1,000 на перебудову. Всі парафіяни і парафіянки, зо своєю спроможністю, склали пожертви на це святе діло.

19 березня ц. р. Церкву освячено настоятелем о. протопресвітером В. Варваровим, а в неділю 20 березня відбулася в ній перша Служба Божа.

Павло Трембовецький

● **Англійський амбасадор у Франції** сер Гледвин Джеббі дістав від Єлисавети II титул барона. Він — від 36-х років перебуває на дипломатичній службі, а якийсь час діяв як урядуючий генеральний секретар Об'єднаних Націй в початках тієї організації.

Українська Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк, Інц. 2 ВА

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 8-го квітня ц. р., інж. Пежанський висвітлить кольорові світлини з виставки модерних українських мистців. Початок о годині 8-ій веч.

о. Василь Махник помер у Вілмінґтоні

Бл. п. о. Василь Махник

Вілмінґтон. — На середу, дня 6-го квітня ц. р., проголошено тут відбуття похорону відомого і заслуженого священика Української Православної Церкви в Америці і її канцлера Впр. о. Василя Махника, який помер у вівторок дня 29-го березня ц. р., на 77-ому році життя в шпиталі Пр. св. Франсіса. Бл. п. Василь Махник був свого часу парохом української церкви св. Апостолів Петра і Павла. Домовина з його тілом була зложена в церкві св. Трійці і там же, починаючи від понеділка 4 квітня, відбувалися заупокійні Богослуження і похоронні обряди, що ними проводив Митрополит Богдан, голова Української Православної Церкви у ЗДА в супроводі священиків із різних областей східнього побережжя ЗДА.

Покійний о. Василь Махник був основником багатьох православних церков на Сході ЗДА і востаннє він жив із своєю дружиною Марією із дому Токай при 101 Меморіял Драйв, Оверю Гаркенс в Ню Кестл.

Прибув він до ЗДА із Австро - Угорщини молодою людиною і зараз же почав організувати церковні громади і як вправний мистець-різьбар, будував вівтарі й іконостаси. Крім своєї дружини Марії Покійний осиротив двох синів Василя Махника, Юр. і Теодора Махника, п'ять доньок — Анну зам. Куц, Олену зам. Гзелл, Марію зам. Марін, Соню зам. Равлинс й Евелин зам. Галстед, десятеро правнуків і двоє праправнуків. Крім того залишив дві сестри й одного брата в Европі.

Комуністичний Китай зголошує претенсію до Евересту, найвищої у світі гори

Катманду, Непаль. — Прем'єр маленької гімаляйської країни Непалю, Б. П. Койраля, вернувшись з своїх відвідин у Пейпінґу розкрив, що комуно - китайські ватажки у розмовах з ним зголосили претенсію до найвищої у світі гори Евересту. Койраля відмовився переговорювати у цій справі та просив відложити цю справу до часу відвідин Чу Ен-лая, що прибуде до Катманду 25-го квітня ц. р. на триденну візиту, після однотижневого перебування в Індії. Прем'єр Непалю підписав в Пейпінґу з комуно - китайським урядом умову, що 500-милева непальсько-тибетська границя має бути „науково визначена" та що обидві сторони відтягнуть на 12 миль від кордону свої війська.

ДИРЕКЦІЯ УНИВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА при АНТШ — повідомляє, що

ТРИНАДЦЯТИЙ ЦИКЛ ВИКЛАДІВ

відбудеться — в СУБОТУ, дня 9-го КВІТНЯ 1960 р.

Викладами обнято: українську літературу клясичну і новітню, історію України в половині XIX ст. і слав'янофільство, діялекти і говори в Україні та трипільську культуру на українських землях.

Початок викладів — точно в год. 2:00 по полудні.

ДЕВ'ЯТИЙ З'ЇЗД Делеґатів О.У.А. (Самопоміч)

відбудеться — в днях 9-го — 10-го КВІТНЯ 1960 року

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

на розі 5 Евеню і 79 вул. — в НЮ ЙОРКУ.

Секція Дружин Лікарів

при УКРАЇНСЬКІМ ЛІКАРСЬКІМ ТОВАРИСТВІ в НЮ ЙОРКУ

повідомляє, що

в суботу, 9-го квітня 1960 р.

в год. 8:00 вечора

при 2 E. 79th Street — New York в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

(Ці Збори відбудуться рівночасно зі Загальними Зборами Українського Лікарського Т-ва в Ню Йорку).

Всіх Вп. Дружин Лікарів Ню Йорку і Метрополітальної Округи просить прибути на ці Збори

УПРАВА СЕКЦІЇ

В СУБОТУ, 9-го КВІТНЯ 1960 р.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ,

бл. п. Антона БІЛОУСА

в год. 1:00 дня — буде відправлена

ПАНАХИДА

на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ДРУЖИНА

СПІВЧУТТЯ

З великим смутком сприйняли ми вістку про передчасну смерть Незабутнього нашого Приятеля,

д-ра Семена ФЕДУНА

Довго житиме в наших серцях образ цієї щирої Людини, яка в страшні роки примусової репатріяції мужньо рятувала нас, українців, з підсовєтської України.

Висловлюємо наше глибоке співчуття Дружині Ользі й всій Родині в Америці та на Рідних Землях.

АПОЛОН з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми й батьками ПАВЛОМ і ЛІДІЄЮ

Ділимося сумною вісткою

з Рідними, Приятелями та був. Членами Б-ва св. Андрея Первозванного, Відд. 66 УНСоюзу,

що дня 30-го березня 1960 року в Ню Йорку

упокоївся в Господі

один із найбільш активних, заслужених піонерів американських українців,

ПАВЛО ЗЯТИК

народжений в селі Загочева, повіт Ліско, Зах. Україна в 1874 році.

До Америки прибув в 1893 році.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 2-го квітня 1960 року, в год. 9:00 ранку, з похоронного заведення Петра Яреми, до католицької церкви св. Юра, при 7-ій вулиці в Ню Йорку, де Отці Василіяни відправили Службу Божу за упокій душі Покійного Павла Зятика, при участі Родини, Приятелів та бувших Членів Б-ва св. Андрея.

Покійного відпроваджено на цвинтар Кальварія на Лонґ Айленді. Хай вільна американська земля буде Йому легкою.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ.

Родині Покійного висловлюємо своє глибоке співчуття.

ЧЛЕНИ Б-ВА СВ. АНДРЕЯ

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦІ! Увага!

ЗАХОДОМ 10-го ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ в НЮ ЙОРКУ

— відбудеться —

в суботу, 9-го квітня 1960 р.

в год. 6:30 вечора

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

140-142 2-га Евеню — у великій залі — в Ню Йорку

ДОПОВІДЬ

інж. Дмитра Андрієвського

на тему:

„УКРАЇНА І СУЧАСНА МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА",

на яку все Українське Громадянство, усі Товариства, Установи та Організації запрошує

Управа 10-го Відділу ОДВУ

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ

- Забезпечені щадничі конта
- Позики на купно домів
- Грошові перекази (Money orders)

ДИВІДЕНДА 4½% РІЧНО

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1935 WEST 51ST STREET - CHICAGO 9, ILLINOIS

TELEPHONE PROSPECT 8-5800

Куровицький і Бачинський
Вам уклонюються низько
І пригадують завчасу,
Що Великдень уже близько!

Будуть Свята в Вас веселі
Буде пир першої кляси
Коли знайдуться на столах
К & В шинки й ковбаси.

ПІД КІНЕЦЬ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

варто подумати, де придбати м'ясні продукти, а передусім ШИНКУ і КОВБАСУ, на ВЕЛИКОДНІЙ СТІЛ.

Розуміється, що в КУРОВИЦЬКОГО і БАЧИНСЬКОГО!

В завтрішній „Свободі" читайте повідомлення про

СЕНСАЦІЙНУ ЗНИЖКУ ЦІН

— у —

двох крамницях

K. & B.

Meat Market, Inc.

New York, N. Y.

128 FIRST AVE. Between 7th & 8th Sts. Tel.: GRamercy 7-0344

166 AVE. "B" Between 10th & 11th Sts. Tel.: CAnal 8-5590

Спеціяльно на СВЯТА

Фірма БРАТТЯ СТАСЮК

Першорядна Українська М'ясарня

124 Перша Евня в Ню Йорку

<— ПРОДАЄ —>

В СВОЇМ СКЛЕПІ ВУДЖЕНІ, РІЗНІ М'ЯСНІ ПРОДУКТИ ВЛАСНОГО ВИРОБУ, ЯК ТАКОЖ СИРОВІ М'ЯСИВА ТА ІМПОРТОВАНІ ШИНКИ — ПО НАСТУПНИХ ЦІНАХ:

КОВБАСА КРАЯНА	98 ¢ lb
КОВБАСА МЕЛЕНА Кращої якости	69 ¢ lb
Імпортовані ШИНКИ з Польщі KRAKUS АБО ATALANTA, ЦІЛА КЕНА	98 ¢ lb
Імпортовані ПРАЗЬКІ ШИНКИ Ціла кена	75 ¢ lb
КОВБАСА СВІЖА Невуджена	79 ¢ lb

ФІРМА, ЯКА ІСНУЄ ПОНАД 38 РОКІВ — САМА ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

СКЛЕП ВІДЧИНЕНИЙ:

кожного дня до 7-ої год. вечора.

STASIUK BROS.

124 First Avenue (Between 7th & 8th Sts.)

NEW YORK 9, N. Y.

Tel.: GR 5-4090

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

МЯСАРНЯ „ПОДІЛЛЯ"
пошукує
ПРАЦІВНИКА,
що визнавався б на краянні м'яса або знав дещо варстатову роботу.
Платня після умови.
Зголошуватися у:
"PODILLA"
103 Ave. "B" — New York, N. Y.
(між 6 і 7 вул.)
OR 7-8081

Потрібно
нічного ПОРТЕРА
6 днів в тижні, по 8 годин.
Голоситись між 3-5 год. по пол.
15 Moore Street
кімн. 307
близько South Ferry, NYC

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ, КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС
BUY U.S. SAVINGS BONDS

● REAL ESTATE ●

На продаж в ULSTER HEIGHTS модерний 3-кімн., умебльований
КАТЕДЖ
на одному акрі землі, близько озера.
Ціна — $ 3,000.
Можна оглядати в неділю, або писати до:
A. FINEROW
Ellenville, N. Y.
Box 61 A

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
АРКА . . .
вже є свіжий транспорт
ПРЕКРАСНИХ ПИСАНОК!

● КАРТКИ — КНИЖКИ ●

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ
з писанками і релігійні)
15 штук — $ 1.00
З Вашим прізвищем
12 штук — $ 1.00
Пересилка моя.
A. JANUSHEWSKY
849 N. Winchester Avenue
Chicago 22, Illinois

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

BUILDING SERVICE MATRONS
до нічного прибирання, у великих модерних бюрових будинках в Манґеттен. Початкова платня $1.47 на годину, по одному місяцеві підвишка до $1.57. Від 6-ої веч. до 12-ої ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні, навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія й вакації.
Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:
20 East 27th Street
NEW YORK CITY

● ДО ВИНАЙМУ ●

До винайму
4 і 2 КІМНАТИ
Без огрівання.
371 Springfield Avenue
Newark, N. J.

● ВАКАЦІЇ ●

MIAMI — FLORIDA — маємо до винайму умебл. апарт. з кухнею, начинням до варення, столовим накриттям на тиждень, місяць, або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla. Tel.: PLaza 8-1078

● MISCELLANEOUS ●

ДОМИ — ІНТЕРЕСИ — МОРҐЕДЖІ
ASTORIA — 8 род. мур. дім, річний рент $4,500, баксові кімнати, ціна $28,000.
FLORAL PARK — 2 род. дім з великим городом, місячні ренти $350.00 плюс 6 модерних кімнат для власника, ґараж, чудова околиця, ціна $27,500.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
EASTERN REAL ESTATE CO.
168-04, Hillside Avenue — Jamaica, L. I., N. Y.
Tel.: AX 1-7400 — щодня від 11-ої до 8-ої веч.
Є багато інших домів у всіх околицях Квінсу.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

На продаж РЕСТОРАН
В центрі міста, надзвичайно добрий бизнес, власники 9 років на тому самому місці. 15 років ліз — причина продажу: спільник помер, другий у старшому віці.
ПРОДАМО ПО ДУЖЕ УМІРКОВАНИЙ ЦІНІ.
Треба приїхати, щоб побачити велику вартість того ресторану.
William SWYSTUN
118 Spring Street — Newton, N. J.

ACCOUNTS INSURED to $10,000 by an agency of the UNITED STATES GOVERNMENT
3 3/4% Per Annum
PAID QUARTERLY
SAVE BY MAIL . . .
POSTAGE PAID BOTH WAYS
HAYES
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
955 Broad St. Newark 2, N. J.

НАУКОВЕЦЬ У РОЛІ ГАРМАША УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

реходити новий вишкіл, і то як каже автор „яко-тако".

Уявімо собі, що вибухає третя світова війна і українці, вишколені військово в другій світовій війні, мають брати в ній участь. Як відомо, кожну нову війну стараються починати з новою, молодою генерацією, яка жадної війни не зазнала і яку легше розентузіязмувати. Отже старі вояки непотрібні, а якщо й потрібні, то не в бойових частинах. А якщо — беручи теоретично — вони й попали б у бойову частину, то що вміли б, що знали б у війні, яка своїми засобами на землі, в повітрі й на морі переходить людські поняття. Висновок: Українська Дивізія була зайвою й непоплатною школою.

Але чи не важчий другий, моральний бік справи. Організувати добровільно військо — уосіблення вірности, послуху й дисципліни — з такою метою, щоб воно колись мало право за його власною оцінкою часу й умов покинути свого партнера чи звернутись проти нього — це виглядало б як школа . . . деморалізації, викривлювало б у молоді характери, що вважаються найвищою цінністю в людини. Прикро, дуже прикро було б наводити деякі подібні факти з нашої давньої чи новішої історії, бо вони могли б у злобних людей знецінити покладені колись наші зусилля.

Очевидно, зовсім інша справа, коли б військо було організоване насильно чужинцями. Я хотів тільки порушити справу мілітарного вишколу, який у нас без надуми й розбору кваліфікується як дуже важливу школу. Що така військова формація для молодих її учасників є практичною, а попри них — для їхнього оточення, отже й народу, теоретичною школою життя — з цим погоджуся, але щодо військового значення на будуче — маю поважні сумніви. Не забуваймо, що подібна ситуація може повторитися. Тому й кидаю ці думки.

Мушу застерегтися, щоб хтось не підтягнув моїх міркувань як недоцінку „дивізіонерів". По-моєму, всі учасники Української Дивізії заслуговують у нас на пошану й на найвище признання за їхній шляхетний порив, за терпіння, за жертву життя. Шкода тільки, що майже все пішло намарне . . .

Читайте щоденник „Свободу"

Посмертні Згадки

Анна ХОМЯК — членкиня Т-ва „Українська Січ", Відділ 39 УНСоюзу в Сиракюзах, Н. Й., по тяжкій і довгій хворобі, померла дня 30-го січня 1960 р. Покійна народ. в Зах. Україні, а до УНСоюзу вступила 1933 р. Полишила у смутку дочку Марію з чоловіком, проживши 76 років. Похорон відбувся 2-го лютого ц. р., з пох. заведення до церкви св. Михаїла, а опісля на вічний спочинок на цвинтар церкви св. Михаїла в Сиракюзах, Н. Й. Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

Ольга КОРОЛИШИН — членкиня Т-ва „Українська Січ", Відд. 39 УНСоюзу в Сиракюзах, Н. Й., померла дня 8-го березня 1960 р., в лічниці, по тяжкій хворобі, на 86-му році життя. Покійна народ. в селі Ворончин на Волині, Західня Україна. До УНСоюзу вступила 1951 р. Полишила в жалобі чоловіка Ярослава, доньку Любу та в Україні родичів, двох братів та дві сестри — Демчуки. Похорон відбувся 12 березня ц. р., з пох. заведення до греко-кат. церкви св. І. Хрестителя, а опісля на вічний спочинок на цвинтар церкви св. Ольги і Володимира в Ютиці, Н. Й. Похоронні обряди довершили о. декан В. Середович і о. Б. Смик і виголосили зворушливі проповіді. Численними відвідинами в лікарні, а також участю в похоронних обрядах, Службами Божими і квітами, віддали останню пошану Покійній — Рідня, Організації, Приятелі і Знайомі Сиракюз та Ютики. — Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Управа Т-ва „Дністер", Відд. 361, повідомляє, що Квартальні Збори Т-ва відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в домівці при 119 Ave. "A", в год. 8-ій веч. Крім біжучих справ і звітувань, п. Степан Ковальчук поділиться з нами про свої враження з життя українських Громад на Флориді. — д-р В. Вишиваний, гол.; Р. Крупка, рек. секр.; П. Кучма, фін. секр.; Б. Левицький, кас.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во ім. М. Грушевського, Відд. 219, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р. в год. 7-ій веч., в церковній залі, при 675 So. 19th St. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглості, як також про присутність всіх членів на Зборах з огляду на важливість деяких справ. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні Збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в год. 8-ій веч., в домі „Сестер", під ч. 30 Іст 7-ма вул. На порядку нарад: перечитання протоколу, звіт фін. секр. Контрольної Комісії, перечитання кореспонденції та біжучі справи. Перед Зборами можна вплачувати членські вкладки. — І. Серединський, предс.; М. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Від. 270, подає до відома своїм членам, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в приміщенні УНДому, при Фліт вул. Управа просить, щоб члени зійшлися та полагодили свої справи, як також справу нашого ювілею, який припадає в цьому році. — Т. Гіль, предс.; М. Баран, С. Островський, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Повідомляється членів 204 Відд., що Місячні Збори відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в год. 7-ій веч., в УНДомі, при 140 Друга Еве., ч. залі 25. Довгуючих членів проситься вирівняти свої заборгування, а далі пригадується членам, що місячні вкладки збирається раз в місяці, це є в другу суботу по першім. — П. Марко, предс.; В. Гасій, секр. фін.; І. Крочак, кас.; д-р В. Марків, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 8-го квітня 1960 р., в год. 8-ій веч., в Січовій залі. Проситься членів приносити свої членські вкладки на Збори Відділу. — І. Оверко, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відділу 69, Т-ва „Зоря", відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в год. 7:30 веч., в приміщенні п. І. Мартинця, під адресою 309 E. 14th St. Проситься всіх членів Відділу прибути. — М. Ликтей, секр.

ШИКАҐО — Південь, Ілл. — Оцим повідомляється, що Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в год. 7:30 веч., в церковній залі, при 4950 Савд Полайна вул. На порядку нарад є справа цьогорічних імпрез та інші важливі справи. Проситься членів, які залягають із вкладками про їх вирівняння. Проситься обов'язково і точно приходити на Збори. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во ім. І. Франка, Від. 334, повідомляє всіх своїх членів, що слідуючі Місячні Збори відбудуться в другу неділю по першім, це є 10-го квітня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в УНДомі, при 14-ій вул. в тій самій кімнаті, де завжди. Проситься всіх членів, а головно Комітет, який був вибраний на наш 35-літній ювілей, що має відбутися в місяці червні — прибути та обговорити всі зв'язані з ним справи. — Н. Задирецький, предс.; С. Бохонок, фін. секр.; Г. Демкович, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 1:30 по пол., в церковній залі. Просимо всіх членів явитися на Зборах та привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. Далі повідомляємо, що всі члени, які залягають із вкладками, якщо їх не вирівняють, будуть суспендовані. — Г. Лилак, предс.; Т. Песко, кас.; В Попович, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Управа Т-ва „Запорозька Січ", Від. 325, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., в год. 8-ій веч., в УНДомі, при 216-218 Ґрегд вул. Просимо прибути на Збори, з огляду на прочитання нових точок до статуту, який має бути вкоротці виготовлений. Рівнож буде звіт із забави, що відбулася 26-го березня. — Й. Лисогір, предс.; В. Цюпа, фін. секретар; В. Проць, кас.; І Малик, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. Т-во „Мир", Відд. 324, повідомляє всіх членів, що на Річних Зборах, які відбулися 12-го березня б. р., перевибрано одноголосно стару Управу в складі: Семен Барабах, предс.; А. Слободян, заст.; І Струк, фін. секр. і кас. Контр. Комісія: В. Луцишин та І. Венґринюк. — Крім цього, Управа повідомляє, що Звичайні Місячні Збори відбудуться в суботу, 9-го квітня 1960 р., і проситься про численну участь з огляду на різні важливі справи, які очікують свого полагодження. Залеглі вкладки просимо вирівняти в часі слідуючих Зборів. — Управа.

Смачного!

на ВЕЛИКДЕНЬ
і на кожний день можете мати
справжній БЕНКЕТ в своїй хаті, подаючи імпортовану ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ в різних видах.

- Відома в цілому світі **ШИНКА з ПОЛЬЩІ** — без костей — дає найбільше вдоволення, має дуже мало товщу і желятини, не має відпадків, є спеціяльно худа, м'яка, сочиста, готова до їди — в загальному, **ШИНКА з ПОЛЬЩІ** є незрівняна в смаку та дуже економічна.
- Тепер можна набути імпортовану **ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ** в малих, фамілійної величини 3-4- і 5-фунтових пушках.
- Пам'ятайте про те, щоб закупити для постійної домашньої потреби імпортовану **ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ**, щоб у Вашій хаті завжди була справжня імпортована лакомінка.

Жадайте все шинки з Польщі!

ПРАВДИВІ м'ясні вироби з Польщі мають наліпки ATALANTA — KRAKUS — TALA — POM з написом "PRODUCT OF POLAND".

GENUINE POLISH HAM

Contact your nearest wholesale distributor

D. B. BROWN Inc.	1148 Chestnut St.	ELIZABETH, N. J.
CHARLES RUBACK	1181 E. Broad St.	ELIZABETH, N. J.
CATINO PACKING CO.	162 Orange St.	NEWARK, N. J.
CLOVER PROVISION CO.	27 Frelinghuysen Ave.	NEWARK, N. J.
L. DAWIEC	114 16th St.	NEWARK, N. J.
FARMSTEAD DAIRY	171 Clinton Place	NEWARK, N. J.
LACKAWANNA PACKING CO.	4 Lackawanna Ave.	NEWARK, N. J.
MARTIN PACKING CO.	49 Plane St.	NEWARK, N. J.
NATHAN MAX & SON	267 Prince St.	NEWARK, N. J.
NATIONAL EGG & PRODUCTS CO.	389 Jelliff Ave.	NEWARK, N. J.
PASCO MEAT PRODUCTS	Adams & Chestnut Sts.	NEWARK, N. J.
PICKLE PRODUCTS CO., Inc.	232 Belmont Ave.	NEWARK, N. J.
RITTER & SUSSMAN	145 Emmett St.	NEWARK, N. J.
ROSE DIARY PRODUCTS	702 So. 12th St.	NEWARK, N. J.
SAFFER FOOD PRODUCTS	859 Hunterdon St.	NEWARK, N. J.
LOUIS SCOLNICK	742 Bergen St.	NEWARK, N. J.
BOOK PROVISION CO.	41 E. 31st St.	BAYONNE, N. J.
DAVID CHAIT	1030 Broadway	BAYONNE, N. J.
SAM HENNE & SON	741 Avenue C	BAYONNE, N. J.
LEO KONIGSBERG	136 W. 22nd St.	BAYONNE, N. J.
S. H. MARYANSKI	127 W. 9th St.	BAYONNE, N. J.
M. PADWE CO.	42 E. 32nd St.	BAYONNE, N. J.
KELLNER PROVISION CO.	661 Elizabeth St.	PERTH AMBOY, N. J.
A. N. WEISSMAN & SON	489 Sayre Ave.	PERTH AMBOY, N. J.
NAAR Bros.	65 Mine St.	NEW BRUNSWICK, N. J.
JUNE DAIRY PRODUCTS	223 Coles St.	JERSEY CITY, N. J.
NORTH JERSEY BUTTER & EGG	119 45th St.	UNION CITY, N. J.
PIEDMONT PROVISION CO.	1015 Bergenline Ave.	UNION CITY, N. J.
M. SCHONWALD & SONS	90 Edgar St.	CARTERET, N. J.
SABATOS & SONS	351 16th Ave.	IRVINGTON, N. J.

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

WHITE EAGLE MARKETS
Meats & Provisions — Pork
Наші ковбаси чіломі з своєї якости і смаку.
Крамниці містяться:
628 5th Ave. — 4410 5th Ave., Brooklyn.
664 Manhattan Ave., Green Point, Brooklyn.
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Main Office: Tel.: SOuth 8-5711

ЛІКИ
ЦЕ НАЙБІЛЬШ КОРИСНИЙ ДАРУНОК ДО КРАЮ!
Висилаємо до Европи.
20% ЗНИЖКИ
Ґарантія доставки. — Мито оплачується тут.
Висилаємо
ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ.
Rimifon, Penicillin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Igrapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европейських рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
Европейські плоскі термометри.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ
для хворих на туберкульозу, артритизм, ревматизм, для діябетиків, з високим тиском крови і т. д.
Говоримо всіми мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. "A" & 7th Street
NEW YORK CITY
Tel: OR 7-5980
Спеціяльно: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% знижки, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
128 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ОДИНОКИЙ Federal Savings & Loan Association в Джерзі Ситі!

4%
передбаченої теперішньої річної дивіденди
(Важна від 1-го липня 1960)

Далеко Вперед Інших!

Ось, де Ви будете, коли забезпечите свої ощадности в METROPOLITAN FEDERAL SAVINGS. Ваші ощадності будуть захоронені у Federal Savings and Loan Insurance Corporation, що є аґенцію Федерального Уряду ЗДА.

Коли ж Ви започаткуєте свої ощадності від 10-го квітня, то заробите дивіденду вже від 1-го квітня. Тому це робить різницю, де Ви приміщуєте свої ощадності, а цю різницю становить

METROPOLITAN
FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2 FOYE PLACE At Bergen Ave. and Montgomery Street JERSEY CITY, N. J.
Відкрито
Понеділки 9:00 AM до 8:00 PM Вівтірки до п'ятниці 9:00 AM до 4:00 PM

METROPOLITAN Federal Savings and Loan Ass'n. Date: _____
2 Foye Place Jersey City, N. J.
Так, хочу заробити на ощадностях в Metropolitan Federal Savings Fund.
Водночас залучую початкову ощадностеву суму $ _____ Прошу відкрити конто як
Особисте Спільне ☐ Під опікою: ☐
(на ім'я)
Вишліть мою книжочку на підписане ім'я:
NAME _____
ADDRESS _____
ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН ЩЕ СЬОГОДНІ!

ТАРЗАН, ч. 4434. Людина проти тварини.

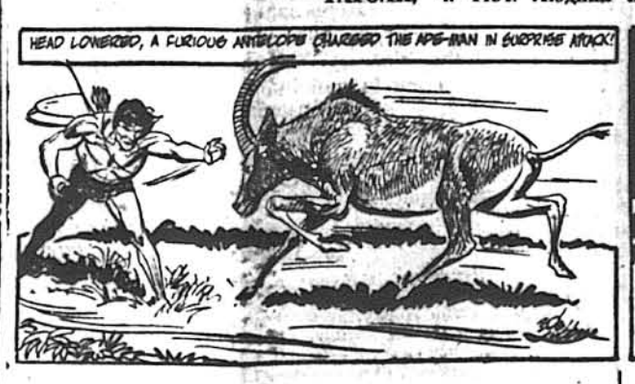

Похиливши голову, оскаженіла антильопа кинулася на мавполюда в несподіваній атаці!

Тарзан вхопив за роги і скрутив їх, але тварюка потрясла головою і безжалісно старалася перемогти ворога!